

ALUEIDEN KOMITEA
OSASTO E – Laaja-alaiset toimintalinjat ja verkostot
OSASTO C – Lausuntotyö, COTER-valiokunta

**Taustamuistio Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevasta Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksesta järjestettävää kohdennettua kuulemistä varten**
KOM(2011) 665 lopullinen

Nykyinen finanssi-, talous- ja poliittinen kriisi on tuonut esiin tarpeen edistää investointeja infrastruktuuriin, jotta luodaan kasvua ja uusia työpaikkoja, varmistetaan ihmisten ja tavaroiden liikkuvuus kaikkialla EU:ssa ja toteutetaan yhtenäismarkkinoiden yhdentymisen sekä EU:n taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus.

Vastauksena näihin haasteisiin komissio ehdottaa, että seuraavan, vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehityksen, josta ilmoitettiin 29. kesäkuuta 2011, yhteydessä huolehditaan siitä, että luodaan uusi yhdenmukainen infrastruktuuriväline, Verkkojen Eurooppa -väline, jota EU käyttäisi investoidakseen liikenteen, energian ja televiestinnän painopistealoihin. Euroopan komissio julkisti lopullisen ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Verkkojen Eurooppa -välineestä (KOM(2011) 665 lopullinen) 19. lokakuuta 2011.

Verkkojen Eurooppa -välineen 50 miljardin euron talousarviosta rahoitetaan hankkeita, joilla rakennetaan puuttuvia yhteyksiä Euroopan energian, liikenteen ja digitaaliseen runkoverkkoon. Sen avulla myös kehitetään Euroopan taloutta ympäristöystävällisempään suuntaan edistämällä puhtaampia liikennemuotoja ja ultranopeita laajakaistayhteyksiä sekä helpottamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöä Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti. Lisäksi energiaverkkoihin osoitettava rahoitus edistää entisestään energian sisämarkkinoiden yhdentymistä, vähentää EU:n energiariippuvuutta ja parantaa energian toimitusvarmuutta. Verkkojen Eurooppa -väline auttaa todella saattamaan päätökseen eurooppalaiset yhtenäismarkkinat keskittymällä älykkäisiin, kestävyysperiaatteiden mukaisiin ja kokonaisuudessaan yhteenliitettyihin liikenne-, energia- ja digitaalisiin verkkoihin.

Komissio on laatinut luettelon hankkeista, joissa EU:n lisäinvestoinneilla voi olla suurin vaikutus. Komissio odottaa erityisesti, että Verkkojen Eurooppa -välineestä rahoitettavat investoinnit lisäävät entisestään yksityisen ja julkisen sektorin rahoitusta tuomalla infrastruktuurihankkeisiin uskottavuutta ja alentamalla niiden riskiprofiileja. Ensimmäistä kertaa komissio ehdottaa näille kolmelle verkkoalalle yhtä ainoaa rahoitusvälinettä ja yhteistä säädöskehystä pysyen uskollisena sitoumukselleen luoda yhteisvaikutuksia ja yksinkertaistaa sääntöjä.

Verkkojen Eurooppa -välineen yhteisten puitteiden ja yhden ainoan rahoitusvälineen avulla pyritään yksinkertaistamaan Euroopan laajuisen verkkoinfrastruktuurin rahoitusta koskevia nykyisiä eurooppalaisia puitteita.

.../...

Ensinnäkin Euroopan komissio pyrkii varmistamaan EU:n hankerahoitusta koskevan johdonmukaisen lähestymistavan kaikilla kolmella alalla (liikenne, energia ja televiestintä).

Toiseksi Euroopan komissio odottaa, että infrastruktuurihankkeita koskevien Verkkojen Eurooppa -välineen yhteisten puiteiden avulla saavutetaan mittakaavaetuja hallintokulujen säästön, resurssien tehokkaamman käytön sekä näiden yhteisvaikutusten tuloksena syntyvien entistä suurempien tuottojen ansiosta.

Lisäksi sen avulla luodaan entistä avoimempi, johdonmukaisempi ja yksinkertaistettu lähestymistapa EU-rahoitusta varten. Tämän tulisi osaltaan edistää investointimyönteisempää ilmapiiriä, joka kykenee houkuttelemaan EU:n tavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämätöntä yksityisen sektorin rahoitusta. Aloite mahdollistaa lisäksi yhteistyön syventämisen kolmen alan välillä ja näin hyvien käytänteiden vaihdon lisäämisen. Tämä puolestaan lisää EU:n rahoituksen vaikuttavuutta ja tehokkuutta kaikilla investointialoilla.

"Verkkojen Eurooppa" -väline – Liikenne

Verkkojen Eurooppa -välineestä investoidaan yhteensä 31,7 miljardia euroa Euroopan liikenneinfrastruktuurin parantamiseen, puuttuvien yhteyksien rakentamiseen ja pullonkaulojen poistamiseen. Tästä summasta yhteensä 10 miljardia euroa osoitetaan koheesiorahastosta liikennehankkeiden investointeihin asianomaisissa koheesiomaissa. Jäljellä jäävät 21,7 miljardia euroa osoitetaan kaikissa jäsenvaltioissa tehtäviin liikenneinfrastruktuuri-investointeihin.

Liikennejärjestelmiä on perinteisesti kehitetty Euroopassa valtioiden rajojen sisällä, eivätkä ne siksi ole kaikilta osin soveltuvia ajatellen tavaroiden ja ihmisten liikkuvuutta koko Euroopassa. Valtioiden rajat ylittävien liikennekäytävien kehittäminen on siksi ehdottoman välttämätöntä, jotta saavutetaan yhtenäismarkkinoita koskevat sekä koheesipolitiikan ja Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet. Näin ollen Euroopan komissio on määritellyt Euroopan laajuisen "ydinverkon", joka koostuu multimodaalisista käytävistä ja jolla on mahdollista kuljettaa rahtia ja matkustajia erittäin tehokkaasti ja alhaisin päästöin. Investointien avulla parannetaan nykyisen infrastruktuurin tehokkuutta ja kestäväpohjaisuutta sekä rakennetaan puuttuvia yhteyksiä ja poistetaan pullonkauloja.

"Verkkojen Eurooppa" -väline – Energia

Komission ehdottamassa asetuksessa Euroopan energiainfrastruktuurin kehittämisen painopisteitä koskeviksi suuntaviivoiksi yksilöidään 12 ensisijaista käytävää ja aluetta, joita on neljä kullakin seuraavista aloista: sähkön ja kaasun siirto (älykkäiden verkkojen käyttöönotto mukaan luettuna), sähkönsiirron valtaväylät sekä rajat ylittävät hiilidioksidiverkot.

Pelkästään sähkö- ja kaasuverkkojen rakentamisen kustannuksiksi arvioidaan 200 miljardia euroa vuoteen 2020 mennessä. Komissio odottaa, että markkinat rahoittavat puolet tästä kokonaisinvestoinnista, ja vastaavasti toinen puolikas edellyttää julkisen sektorin toimia tarvittavien yksityisten investointien aikaansaamiseksi.

"Verkojen Eurooppa" -väline – Televiestintä

EU:n tärkeimpänä tavoitteena televiestintäalalla on poistaa digitaaliset pullonkaulat, jotka haittaavat digitaalialan yhtenäismarkkinoiden loppuun saattamista. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi EU aikoo luoda laajakaistaverkon kokonaisuudessaan ja perustaa digitaalipalvelujen infrastruktuurien keskeisiä alustoja, jotka mahdollistavat eurooppalaisten julkisten palvelujen johdonmukaisen digitaalisen käyttöönoton. Näillä kummallakin verkolla on EU:n digitaalistrategian toteuttamisen sekä Eurooppa 2020 -strategian älykästä kasvua koskevan tavoitteen edistämisen kannalta ratkaiseva merkitys. Kuten edellä todetaan, näiden tavoitteiden saavuttamisen vuoteen 2020 mennessä arvioidaan edellyttävän yli 270 miljardin euron investointeja. Euroopan komissio katsoo kuitenkin, että ilman EU:n julkista osallistumista yksityinen sektori investoisi ainoastaan suhteellisen vaatimattomat 50 miljardia euroa. Koska digitaaliseen infrastruktuuriin tehtyjen investointien tuomat sosiaaliset hyödyt ovat niin merkittäviä sekä EU:n kansalaisten että yhtenäismarkkinoiden kannalta, julkiset toimet ovat ehdottoman välttämättömiä markkinoiden piristämiseksi.
